

قوانین مربوط به حق حضانت فرزند

۰۴ ماده حضانت و نگهداری اطفال و نفقه فصل پنجم قانون حمایت از خانواده:

هر کس از اجرای حکم دادگاه در مورد حضانت طفل استنکاف کند یا مانع اجرای آن شود یا از استرداد طفل امتناع ورزد، حسب هرگاه دادگاه تشخیص - ۱۴ ماده تقاضای ذی نفع و به دستور دادگاه صادرکننده رأی نخستین تا زمان اجرای حکم بازداشت می شود. دهد توافقات راجع به ملاقات، حضانت، نگهداری و سایر امور مربوط به طفل برخلاف مصلحت او است یا در صورتی که مسؤول حضانت از انجام تکالیف مقرر خودداری کند و یا مانع ملاقات طفل تحت حضانت با اشخاص ذی حق شود، می تواند در خصوص اموری از قبیل واگذاری امر حضانت به دیگری یا تعیین شخص ناظر با پیش بینی حدود نظارت وی با رعایت مصلحت طفل تصمیم قوه قضائیه مکلف است برای نحوه ملاقات والدین با طفل ساز و کار مناسب با مصالح خانواده و کودک را **تبصره** - مقتضی اتخاذ کند. فراهم نماید. آیین نامه اجرائی این ماده ظرف ششماه توسط وزارت دادگستری تهیه میشود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می توان بدون رضایت ولی، قیم، مادر یا شخصی که حضانت و نگهداری آنان به او واگذار شده است صغیر و مجنون را **ماده ۲۴** - ۵۵ رسد. از محل اقامت مقرر بین طرفین یا محل اقامت قبل از وقوع طلاق به محل دیگر یا خارج از کشور فرستاد، مگر اینکه دادگاه آن را به مصلحت صغیر و مجنون بداند و با در نظر گرفتن حق ملاقات اشخاص ذی حق این امر را اجازه دهد. دادگاه در صورت موافقت با خارج کردن صغیر و مجنون از کشور، بنابر درخواست ذی نفع، برای تضمین بازگرداندن صغیر و مجنون تأمین مناسبی اخذ حضانت فرزندان که پدرشان فوت شده با مادر آنها است مگر آنکه دادگاه به تقاضای ولی قهری یا دادستان، اعطای - **ماده ۳۴** کند. می در صورتی که دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت - **ماده ۴۴** حضانت به مادر را خلاف مصلحت فرزند تشخیص دهد. ۶۸۳۱، ملزم به تسلیم یا تملیک اموالی به صغیر یا سایر محجوران باشند، این اموال با تشخیص دادستان ۷/خدمات کشوری مصوب ۸ در حدود تأمین هزینه های متعارف زندگی باید در اختیار شخصی قرار گیرد که حضانت و نگهداری محجور را عهده دار است، مگر رعایت غبطه و مصلحت کودکان و نوجوانان در کلیه تصمیمات دادگاهها و مقامات - **ماده ۵۴** آنکه دادگاه به نحو دیگری مقرر کند. حضور کودکان زیر پانزده سال در جلسات رسیدگی به دعاوی خانوادگی جز در موارد ضروری که دادگاه - **ماده ۶۴** اجرائی الزامی است. دادگاه در صورت درخواست زن یا سایر اشخاص واجب النفقه، میزان و ترتیب پرداخت نفقه آنان - **ماده ۷۴** تجویز می کند ممنوع است. طور مستمر از محکوم علیه وصول در مورد این ماده و سایر مواردی که به موجب حکم دادگاه باید وجوهی به **تبصره** - را تعیین می کند. در شود یک بار تقاضای صدور اجرائیه کافی است و عملیات اجرائی مادام که دستور دیگری از دادگاه صادر نشده باشد ادامه می یابد. برای - **ماده ۹۶** نگاهداری اطفال هم حق و هم تکلیف ابوبین است. - **ماده ۸۶** نگاهداری و تربیت اطفال (از قانون مدنی) حضانت و نگهداری طفلی که ابوبین او جدا از یکدیگر زندگی می کنند، مادر تا سن هفت سالگی اولویت دارد و پس از آن با پدر بعد از هفت سالگی در صورت حدوث اختلاف، حضانت طفل با رعایت مصلحت کودک به تشخیص دادگاه **تبصره** - است. اگر مادر در مدتی که حضانت طفل با او است مبتلا به جنون شود - **ماده ۷۱۱** - **ماده ۲۸۳** مجمع تشخیص نظام) ۹/ باشد. (اصلاحی ۸ می در صورت فوت یکی از ابوبین حضانت طفل با آن که زنده است - **ماده ۱۷** یا به دیگری شوهر کند حق حضانت با پدر خواهد بود. هیچ یک از ابوبین حق ندارند در مدتی که - **ماده ۲۷** خواهد بود هر چند متوفی پدر طفل بوده و برای او قیم معین کرده باشد. حضانت طفل به عهدهی آن هاست از نگاهداری او امتناع کنند، در صورت امتناع یکی از ابوبین، حاکم باید به تقاضای دیگری یا اوست الزام کند و العموم، نگاهداری طفل را به هر یک از ابوبین که حضانت به عهده تقاضای قیم یا یکی از اقربا و یا به تقاضای مدعی هر - **ماده ۳۷** در صورتی که الزام ممکن یا مؤثر نباشد حضانت را به خرج پدر و هر گاه پدر فوت شده باشد به خرج مادر تأمین کند. گاه در اثر عدم مواظبت یا انحطاط اخلاقی پدر یا مادری که طفل تحت حضانت اوست، صحت جسمانی و یا تربیت اخلاقی طفل در معرض خطر باشد، محکمه می تواند به تقاضای اقربای طفل یا به تقاضای قیم او یا به تقاضای رئیس حوزه قضائیه تصمیمی را که برای اعتیاد - 1 موارد ذیل از مصادیق عدم مواظبت و یا انحطاط اخلاقی هر یک از والدین است: حضانت طفل مقتضی بداند، اتخاذ کند. - 4 های روانی با تشخیص پزشکی قانونی ابتلا به بیماری - 3 اشتها به فساد اخلاق و فحشا - 2 آور به الکل، مواد مخدر و قمارزبان تکرار ضرب و جرح خارج - 5 گری و قاچاق سوءاستفاده از طفل یا اجبار او به ورود در مشاغل ضداخلاقی مانند فساد و فحشا، تکدی در صورتی که به علت طلاق یا به هر جهت دیگر ابوبین طفل در یک منزل سکونت نداشته باشند هر یک از - **ماده ۴۷** از حد متعارف ابوبین که طفل تحت حضانت او نمی باشد حق ملاقات طفل خود را دارد تعیین زمان و مکان ملاقات و سایر جزئیات مربوطه به آن ها در توان از ابوبین و یا از پدر و یا از مادری که حضانت با اوست طفل را نمی - **ماده ۵۷** صورت اختلاف بین ابوبین با محکمه است. ی طفل مادر مجبور نیست که به طفل خود شیر بدهد مگر در صورتی که تغذیه - **ماده ۶۷** گرفت مگر در صورت وجود علت قانونی. **ماده** ها احترام کند. طفل باید مطیع ابوبین خود بوده و در هر سنی که باشد باید به آن - **ماده ۷۷** به غیر شیر مادر ممکن نباشد.

ها را مهمل ابوبین مکلف هستند که در حدود توانایی خود به تربیت اطفال خویش بر حسب مقتضی اقدام کنند و نباید آن - ۸۷۱۱
توانند طفل خود را خارج از حدود تأدیب، تنبیه ابوبین حق تنبیه طفل خود را دارند ولی به استناد این حق نمی - ۹۷۱۱ ماده بگذارند.
باشد و همچنین است طفل غیررشید یا مجنون در صورتی طفل صغیر، تحت ولایت قهری پدر و جد پدری خود می - ۰۸۱۱ ماده نمایند.
ماده هر یک از پدر و جد پدری، نسبت به اولاد خود ولایت دارند. - ۱۸۱۱ ماده که عدم رشد یا جنون او متصل به صغر باشد.
علیه گردها محجور یا به علتی ممنوع از تصرف در اموال مولی هر گاه طفل، هم پدر و هم جد پدری داشته باشد و یکی از آن - ۲۸۱۱
علیه، ولی، نماینده قانونی اوی امور مربوط به اموال و حقوق مالی مولی در کلیه - ۳۸۱۱ ماده شود. ولایت قانونی او ساقط می
علیه گرددی صغیر را ننماید و مرتکب اقداماتی شود که موجب ضرر مولی هر گاه ولی قهری طفل، رعایت غبطه - ۴۸۱۱ ماده باشد. می
به تقاضای یکی از اقارب وی و یا به درخواست رئیس حوزه قضایی، پس از اثبات، دادگاه ولی مذکور را عزل و از تصرف در اموال
صغیر منع و برای اداره امور مالی طفل، فرد صالحی را به عنوان قیم تعیین می نماید. همچنین اگر ولی قهری به واسطه کبر سن و یا
بیماری و امثال آن قادر به اداره اموال مولی علیه نباشد و شخصی را هم برای این امر تعیین ننماید، طبق مقررات این ماده فردی به عنوان
العموم مکلف است مطابق مقررات راجعه به هر گاه ولی قهری طفل محجور شود مدعی - ۵۸۱۱ ماده گردد. امین به ولی قهری منضم می
در مواردی که برای عدم امانت ولی قهری نسبت به دارایی طفل، امارات قویه - ۶۸۱۱ ماده تعیین قیم، قیمی برای طفل معین کند.
موجود باشد مدعی العموم مکلف است از محکمه ابتدایی رسیدگی به عملیات او را بخواهد. محکمه در این مورد رسیدگی کرده در
ی غیبت یا هر گاه ولی قهری منحصر، به واسطه - ۷۸۱۱ ماده نماید. صورتی که عدم امانت او معلوم شد مطابق ماده ۴۸۱۱ رفتار می
حبس به هر علتی که نتواند به امور مولی علیه رسیدگی کند و کسی را هم از طرف خود معین نکرده باشد، حاکم یک نفر امین به
هر یک از - ۸۸۱۱ ماده علیه و سایر امور راجعه به او موقتاً معین خواهد کرد. ی اموال مولی العموم برای تصدی و اداره پیشنهاد مدعی
پدر و جد پدری بعد از وفات دیگری می تواند برای اولاد خود که تحت ولایت او می باشد وصی معین کند تا بعد از فوت خود در
تواند با حیات هیچ یک از پدر و جد پدری نمی - ۹۸۱۱ ماده ها را اداره نماید. ها مواظبت کرده و اموال آن نگاهداری و تربیت آن
ممکن است پدر و یا جد پدری به کسی که به سمت وصایت معین کرده - ۰۹۱۱ ماده علیه خود وصی معین کند. دیگری برای مولی
اگر وصی منصوب از طرف ولی قهری به نگاهداری یا - ۱۹۱۱ ماده علیه بدهد. اختیار تعیین وصی بعد از فوت خود را برای مولی
تواند ولی مسلم نمی - ۲۹۱۱ ماده شود. ی امور او اقدام نکند یا امتناع از انجام وظایف خود نماید منحل می علیه و یا اداره تربیت مولی
شود و اگر همین که طفل، کبیر و رشید شد از تحت ولایت خارج می - ۳۹۱۱ ماده علیه خود وصی غیر مسلم معین کند. برای امور مولی
پدر و جد پدری و وصی منصوب از طرف یکی از آنان، ولی خاص - ۴۹۱۱ ماده شود. بعداً سفیه یا مجنون شود قیمی برای او معین می
شود. طفل نامیده می